

BEELDEN ZIJN MET MENSEN

Beelden zijn het menscheit Over Han van Wetering en zijn Lof der Zotheid Willem K. Coumans

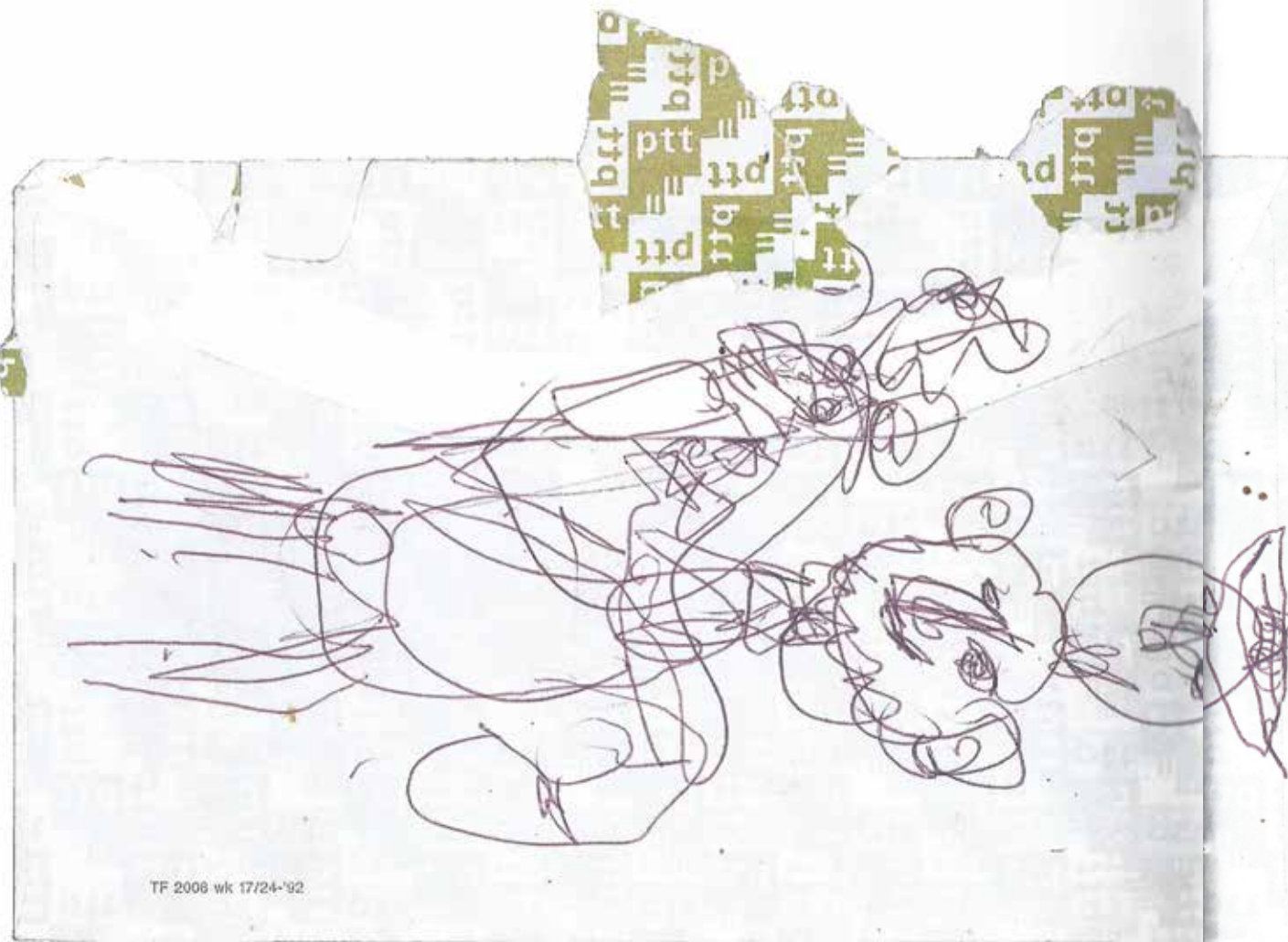

'Wij worden allen gek geboren,
BEELDEN ZIJN NET MENSEN
enkelen blijven het'

Samuel Beckett: *'Wachten op Godot'*

Over Han van Wetering en zijn Lof der Zotheid

Willem K. Coumans

TF 2008 wk 17/24-'92

Nu de beelden van Han van Wetering er staan, in de cirkelgang van de seizoenen, is het alsof zij er altijd al stonden, nerveus ritselend in vezels van brons onder de platanen op het Vrijthof, dat wel het hart van Maastricht wordt genoemd. Een groot en ruim hart. Geen plein, geen besloten ruimte, is het Vrijthof meest nog een ongebreidelde vlakte, waar heiligheid en heidendom aan elkaar raken in levensdrift en doodsangst, verbonden door de doem van Aswoensdag, de asregen van het einde dat ons allen op de hielen zit. Hier heeft veel van wat Maastricht beroerde zich afgespeeld.

Het Vrijthof laat zich dan ook lezen als het geschiedenisboek van Maastricht: waar eens klapperende skeletten lagen, vereend in de stilte van de dood, ronken nu de knorrende motoren die ons, de god van de vooruitgang prijzend, doen geloven dat wij het ver hebben geschopt.

Van heel het roerige, met veel krijgsrumoer gepaard gaande verleden van Maastricht is het Vrijthof getuige geweest.

Het leven kon hier gelukzalig zijn, maar evenzeer was het vaak genoeg een hel.

Was het niet de pest dan was het wel de Spaanse Furie of de Spaanse griep die hier huishield.

Wierookgeur is het Vrijthof vertrouwd, de kleur en gruwel van bloed niet minder. Herinneren wij ons het schavot dat hier stond. Aan kijklustigen geen gebrek wanneer de beul zijn werk deed, de voeten in het bloed van misdadigers, verraders en ketters, andersdenkenden.

Hier is hevig geleefd en gestorven. De kindersterfte was groot; vooral in de tijd toen de hoeden hoog en de lonen laag waren en de verworpenen der aarde de rijen nog niet hadden gesloten, kwamen velen in de vrieskou van de sociale misère te staan. Het flanerende volkje op het Vrijthof had daar gelukkig geen last van. Dat ging met een boek vol zilverwerk naar de kerk en genoot na afloop van de militaire parade. Het gewone volk ging andere wegen en liet - uiting gevend aan de felheid des levens, die een natuurlijke drang tot overleven veronderstelt - carnaval ontstaan.

'Carnaval is volks en vulgair,

In Maastricht is carnaval sinds de legendarische danswoede in de Middeleeuwen - in 1275 stortte onder het geweld van een extatisch hossende menigte de houten Maasbrug in en honderden Maastrichtenaren verdronken - vooral een uiting van levensdrift, zo niet uitzinnige gekte, een roes waaraan men zich overgeeft, winter en dood bezwerend.

De Maastrichtse dichter Pierre Kemp - 'Waar ik mijn armen ook rek, / ik ben overal gek' - noemde het in zijn gedicht 'Carnaval' (uit de bundel 'Maastricht en ik') 'de driftsfeer van de bloei'.

Hij rook een mengsel van parfum en prei, veroorzaakt door een razende mensenwal, die hem op de oude Maasbrug tegemoet kwam: **Razende mensenwal, breed als de brug,**

schouder aan schouder, borst aan rug,
schrijdt aan. Er blijft geen plaats voor mij,
ik moet hier weg, kan niet voorbij.

Matrozen zijn het, matrozinnen.

De mars der stappen dreunt. Zij zoeken, als ik,
het Lenteschip van het Ogenblik.

Maastricht is weer één Groot Beminnen.

Over straten en bruggen bonst en gonst

weer de verchristelijkte bronst

en Carnaval

voltrekt zich overal.

Een verchristelijkte bronst is en blijft bronst, naar lustbevrediging verlangend vlees, en ik hoef maar naar de beeldengroep van Han van Wetering te kijken om Kemp's dichterlijke verzuchting bevestigd te zien: dit beeld dat een straatbeeld wil zijn, monument voor 't Zaaite Hermenieke, raakt niet alleen aan het doldriest volkse carnaval, met alle grensoverschrijdende gekkigheid van dien, het belichaamt tegelijkertijd een tot het uiterste gaande Maastrichtse levenslust en levensdrift, grenzend aan de bandeloosheid van het vlees, waaraan de in reuken en geuren gespecialiseerde dichter Kemp, vertrouwd met 'les folies Maastrichtoises', zich zelfs op hoge leeftijd niet onttrekken kon, getuige zijn 'Dans van een geparfumeerd geraamte':

Geen rozen heb ik meer in mijn ogen

en geen kersen meer op mijn mond.

Ik word niet meer door winden bewogen

en ik mis de sfeer van mijn achterfront.

Je mag met je neus in mijn bekken duiken.

In mijn tijd van gitaar

was ik daar vers

en met prachtig, zwart haar.

Er stinkt nog wat, maar jij mag dat wel ruiken,

want jij bent niet van de pers.

met heel de grootte en heel de verschrikking van het vulgaire', oordeelde Heinrich Böll over het Keulse carnaval.

Het Maastrichtse carnaval, de Bonte Storm, die alle kiemen in zich draagt van het zich als een epidemie gedragende fenomeen Zaaite Hermenieke, is zo mogelijk nog heviger, een stuip, een gril.

Het is deze geest van burleske gekkigheid en speelse spiritualiteit die zich in de beelden van Han van Wetering, bedoeld als een Lof der Zotheid, genesteld heeft.

De dichter Lucebert schreef in 'Beelden in het heden',
 bij wijze van protest tegen de retoriek en leugen van veel beelden,
 standbeelden ook en vooral:

geen beeld wil meer zo zwaar
 wegen als het lege hoofd van de potentaat
 en aan het eind van de straat
 nooit meer het generaalspaard
 dat als een bloedhond opzit en pootjes geeft

Kijkend naar de beelden van Han van Wetering zie ik hoezeer hij zich Luceberts
 dichtertijde eigen heeft gemaakt, de mentaliteit verachtend die opdrachtgevers
 naar heldenmonumenten doet uitzien, lippendiensten bewijzend aan gezag dat zich
 autoritair en dictatoriaal, als vanuit een hoogte, gedraagt.

Hoog gesokkeld staan zij daar, de mensenverachters, in brons gegoten, en voor alle
 eeuwigheid, was er niet het volksverzet dat, de tirannie verdrijvend, de tirannen ook
 weer van hun sokkels stoot.

De beelden van Han van Wetering zijn bij voorbaat van hun sokkel gekomen. Het
 vroegere straatvechttertje (mag ik toch aannemen) is een maker van straatbeelden
 geworden, een beeldhouwer met genoeg gevoel voor volks sentiment en volkse humor
 om in navolging van Desiderius Erasmus, schrijver van het onvolprezen 'Laus Stultitiae',
 een Lof der Zotheid te zingen - in beelden die vervuld zijn van spot en ironie, zelfspot
 ook, veronderstel ik, want ooit raak neergezet door Ko Sarneel als een 'speling der
 natuur', bekende hij mij het met die typering volledig eens te zijn.

Een beeldhouwer ook die aanstoot geeft, burgerlijke zelfgenoegzaamheid aan de kaak
 stelt en geheel in de geest van het woord van Paulus - 'het dwaze Gods is wijzer dan de
 mensen' - voor het politiebureau een in sportschoenen gestoken Sint Servaas neerzette,
 een voorstelling van heilige zaken die in kerkelijke kring weinig of geen genade vond.
 Naar de geest toont Han van Wetering zich als beeldhouwer verwant aan de
 Middeleeuwse steenhouders, bekend geworden als de school van Heimo, wier volkse
 en niet van spot gespeende werk de kapitelen siert van de Servaas- en de Onze Lieve
 Vrouwe Basiliek: aan de dagelijkse werkelijkheid ontleende taferelen, die regelrecht uit
 warmkloppende mensenharten zijn gekomen, maar weggemoffeld op voor het oog
 onbereikbare hoogte; eerst de fotografie zou ze aan het licht brengen.

Met zijn visie op de beschermheilige van Maastricht, die een vrome, maar ook wel vreemde vogel moet zijn geweest, de bescherming genietend van een arend en getraind in het lopen over het water van de Maas (de kortste weg naar huis?), heeft Han van Wetering overigens het gelijk aan zijn zijde gekregen. Wie de ware Servaas is die in Maastricht zijn heilzame werk deed, weet sinds kort niemand meer. Het zou best eens kunnen zijn dat drie mannen met die naam in Maastricht vroom doende zijn geweest en nu maar gissen - wie van de drie? - welke Servaas het in Maastricht voor het zeggen had.

Ik kijk naar het beeld van Han van Wetering en begrijp: hij en niemand anders moet het zijn geweest.

De beelden van onze beeldhouwer staan gewoon op straat. Een treffend voorbeeld van de bereidheid met zijn werk de straat op te gaan, vind ik het beeld voor de Mimosabeemd, aan de rand van de stad, nabij de urbane wildernis van Randwyck, in de luwte van het intieme pleintje in de nieuwbouwwijk die daar ontstond: sociale woningbouw van menselijke betekenis, in een mediterrane aandoende toonzetting, waaraan het beeld, de samensmelting tonend van een schildpad en een cactus en herinnerend aan de prehistorie van Maastricht, een geestig accent toevoegt.

Een plastische symbiose, die wederom doet denken aan Luceberts 'Beelden in het heden', waar hij stelt:

de aarde heeft mij gemaakt de aarde bewaart mij
en mijn beelden zijn de vruchten die mij verbinden
met toekomstig zaad gelijk mijn eigen vlees maant
hun materie: mens bewaar de wereld die gij maakt

Han van Wetering is geschoold in toegankelijkheid, maker immers van deuren voor openbare gebouwen in Maastricht: het Natuurhistorisch Museum in de binnenstad en het nieuwe Gouvernement aan de Maas in Randwijck.

De bronzen panelen voor de museumingang, een wildgroei tonend van vogelkoppen, vissen en fossielen, direct afgegoten in brons, zijn nog gedaan in de assemblage-techniek waarmee hij naam maakte. Een procédé dat afgedankte of van nature al waardeloze materialen en objecten een nieuwe betekenis geeft, in de bezieling van een beeld, door ze af te gieten en bij elkaar te brengen. Een al door Picasso ontwikkelde methode, waarbij "gevonden voorwerpen", bewust of intuïtief gekozen, een metamorfose ondergaan, even gedurfd en op vormelijke overeenkomsten wijzend als de geniale schilder Arcimboldo dit deed in zijn veelal gelijkende portretten, opgebouwd uit bloemen, fruit en

groente, ook wel uit wild en gevogelte, aangewend voor zijn imaginaire portretten van de vier seizoenen, waarin ook de flora duchtig werd aangesproken.

Han van Wetering, bij

uitstek een voddeneraper van uiterst nietige zaken, werkt grilliger, instinctief en associatief, in speelse uitgelatenheid.

Een theoreticus is hij niet, niet het denkend brein maar de impulsen van zijn verbeelding voeren hem op het spoor van zijn beelden, die van zijn narrige speelsheid de uitdrukking zijn. De bronzen panelen voor de officiële ingang van het Gouvernement, toegang verschaffend tot de Statenzaal, mogen statiger en pontificaler aandoen dan wij van hem gewend zijn, ze dragen onmiskenbaar - gelet op de aangebrachte maskers in commedia dell'arte-sfeer - zijn stempel van ironie en spot, een grimas in de richting van de menselijke comedie die het politieke toneel kan zijn.

Het initiatief om een monument voor 't Zaaite Hermenieke op te richten, is zo spontaan ontstaan dat niemand meer precies weet wie als eerste op die gedachte is gekomen. Hoe kom je er bij een monument voor zo iets levends als 't Zaaite Hermenieke te wensen? Doorgaans worden monumenten neergezet ná de dood van mensen, die om de een of andere reden herdacht willen worden, in de verstillig van een beeld. Bij leven en welzijn lijkt dit minder gepast, prijs je mensen als het ware het graf in. Het zal met de opwinding te maken hebben gehad bij het zien van zoveel uitzinnig op het Vrijthof om de carnavalseer strijdende Zaaite Hermeniekes, jaarlijks op carnavalsdinsdag. De een deed het denken aan een doek van James Ensor, een ander zag zich verplaatst in een schilderij van Jeroen Bosch. Die sensatie, dat ogenblik van euforie, wilde vastgelegd, vereeuwigd worden.

Laten we een monument oprichten!

De roep om een beeld, een monument, gaat maar zelden uit van het volk. Dat heeft andere zaken aan het hoofd. Aan monumenten liggen doorgaans overwegingen ten grondslag die met prestige, nationale trots of politiek te maken hebben. Maar er zijn uitzonderingen. Heel beslist is dat bijvoorbeeld het Mooswief op de Markt, dat er is gekomen op wens van de marktkooplui, de marktmeester en de bewoners van de markt, die een blijvende herinnering wensten aan de zwaarlijvige volkswrouw die op gezette tijden met een handkar vol groente vanuit Wolder en Sint Pieter naar de markt trok om er haar waar aan de man te brengen.

Ze vormde een beeld van gulle moederlijkheid en zo diende zij ook vereeuwigd te worden, als een vrouw uit één stuk, de aardse tegenpool van de hemelse almoeder van Maastricht, de Sterre der Zee. Het beeld dat Charles Vos van haar maakte, onthuld op carnavalszaterdag 19 februari 1954, is onmiddellijk herkend en begrepen als een sterk symbool van volkse oermoederlijkheid. Het ging ook dienen als carnavalsmascotte: het Mooswief markeert op het Vrijthof begin en einde van de Bonte Storm.

De onthulling veertig jaar later van Han van Wetering's beeldengroep heeft een nagenoeg eendere volkse weerklank gevonden. Wat niet betekent dat hij een geestverwant van Vos is. Maar toch - hoezeer hij zich ook onderscheidt van de dienende ambachtsman die Vos was, in vrome toewijding dienstbaar aan het eens zo rijke roomse leven van Maastricht, met zijn voorganger heeft hij gemeen een gevoelig orgaan te bezitten voor de tijdgeest van Maastricht en voor wat er onder het volk leeft.

Het plan voor het beeld is uitgebroed in café De Vogelstruys (waar anders?) aan het Vrijthof, en niemand die er aan twijfelde: Han van Wetering moest het maken en men zag wel wat het zou worden, de beeldhouwer kon vrijelijk zijn gang gaan.

De eerste geldstroom kwam op gang naar aanleiding van een idee van Margriet Houben: een kaartenactie van carnavalstaferelen van Chrit Rousseau, onder auspiciën van een comité, dat velen nadien enthousiast wist te maken, mensen ook die bereid bleken groot geld in het fonds te storten.

Het resultaat van al die inspanningen is een monument dat geen monument is, maar een beeld (in samenhang gezien) dat ons allen aangaat, een beeld waarmee te leven valt.

De geest van Maastricht is er in gaan zitten, heel de melancholie en het extatisch verlangen van door het lot getekende mensen, betrokken in het drama van het verloren paradijs.

Bij de onthulling van de beeldengroep op zondag 14 november 1993 was het windkracht acht. Als een droefgeestig memento mori dwarrelden de laatste bladeren neer tussen de balorig bijeen staande beelden. Het door Han van Wetering in het leven geroepen gezelschap vormt, hoe geteisterd ook uitziend, een teken van verzet tegen de dood; in alle onrust, nerveus en beweeglijk, bizar en weerbarstig, getuigt het van levensdrift, is het een doorn in het oog van de knekelman.

Beelden gevormd uit klei. De beeldhouwer blies er leven in, de klei dwingend naar zijn hand, die er vingerafdrukken in achterliet.

Nu is amper meer te zien, dat de beelden, om afgieten in brons mogelijk te maken, in honderden stukken verzaagd en versneden moesten worden, als ging het om de stukjes van een legpuzzel, die, bij elkaar gelegd, een beeldengroep zouden vormen.

Het karwei, want een karwei was het, is geklaard door de gebroeders Math en Pierre Cortlever, uitvoerders in Puth-Schinnen. Met een aan verbeeldingskracht grenzende onverzettelijkheid en liefde voor de ambachtelijke kanten van de beeldhouwkunst hebben zij de stukken aan elkaar gelast en weer eenheid gebracht in de onderdelen, zoekend soms naar het kleinste detail, dat dagenlang speurwerk met zich meebracht, zo verknipt lagen de stukken erbij.

In handen van de gebroeders Cortlever hebben de voor Maastricht bestemde beelden, in de intimiteit van het landelijk gelegen atelier, hun uiteindelijke vorm gekregen, bijgestaan door de 'altijd' aanwezige maker, die zijn werk in vertrouwde handen wist.

Voor Han van Wetering was het van meet af aan duidelijk: het moest een groep van vijf personages worden, welgeteld vijf door het leven getekende wezens.

Een verklaring voor dit aantal heeft de beeldhouwer niet, maar ik moest onwillekeurig denken aan de in het Neurenbergse Liber Chronicarum (1493) van Hartman Schedel afgedrukte houtsnede, herinnerend aan de fatale Middeleeuwse dansorgie, een Bonte Storm avant-la-lettre. De prent is van Michael Wolgemut, leermeester van Albrecht Dürer, en brengt de instorting van de houten Maasbrug uit 1275 in beeld.

Een groep van vijf (!) danslustigen staat op het punt in het kolkende Maaswater te vallen, waaruit kreten om hulp opklinken van drenkelingen die geen kans meer zien op het droge te komen. Wel heelhuids over de brug komt een geestelijke, samen met de heilige teerspijze en een misdienaar op weg naar een stervende.

De prent heeft een moraliserende strekking: wie geen maat wenst te houden, zo lees ik er aan af, verliest zijn goddelijke bestemming uit het oog en komt om.

Een rebelse indruk maakt Wolgemut's vijftal niet. Het is een frivool maar zeker niet doldriest of vulgair volks uitziend gezelschap. De begeleidende troubadour laat aan hoofse liedkunst denken.

Toch zie ik de vijf eeuwen later ontstane beeldengroep in het verlengde liggen van Wolgemut's gestileerde prent. In de tussentijd is veel gebeurd: menigmaal heeft Maastricht onder vuur gelegen en tal van malen is de vijand in de stad geweest; heel het roerige verleden van Maastricht, later ook het sociale onrecht in de fabrieken, is de danig verloederde personages van Han van Wetering niet in de koude vodden van kleren gaan zitten.

Toch zijn ze altijd nog in staat, de levensdrift van overlevenden bezittend, een Bonte Storm te ontketenen.

Samen beantwoorden ze aan wat rauw en onvervalst de geest, de mentale kracht van Maastricht kan worden genoemd:

de Mestreechter geis.

Een salonfähige versie van die 'geis' staat op het Bat: een sierlijke harlekijnsfiguur van Mari Andriessen, waarvan ik mij niet kan voorstellen dat die de belichaming zou kunnen zijn van de volkse en dwarse geest van Maastricht.

De beelden van Han van Wetering zijn van de straat, er is leven in gaan zitten, menselijk drama.

Wat nu de beelden op het Vrijthof betreft: ze mogen als los zand aan elkaar hangen en een zootje ongeregeld vormen, er zit hoe dan ook ordening in.

Voorop loopt een kind, een uitzinnig kind, in het bezit van een snavelkop en een staart. Echt een straatratje, behorend tot het luizenpak, race de puce - retteke poe, zoals de Maastrichtenaar zegt. Het maakt de baan vrij, mocht dat nodig zijn, jankende geluiden uit zijn trekharmonica halend.

Even onvermoeibaar als het kind is de oude, die de rij lijkt te sluiten, onafgebroken de trom roerend en al bijna zelf trom geworden.

**Toen de trommel begon zichzelf te bespelen
verrezen allen die sinds eeuwen dood waren
en zij kwamen om ervan getuige te zijn
hoe de trommel de trommel sloeg.**

Zo luidt een Afrikaans gedicht over de bezwerende, sjamanistische kracht van tromgeroffel.

De oude trommelaar, zo te zien een authentieke oude bok, is niet meer stil te krijgen. Gekromd slaat hij de trom, het einde van zijn Bonte Storm nabij wetend, maar het leven nog niet loslatend en grijnzend naar de dood.

In zijn 'Lof der Zotheid' oordeelde Erasmus: 'Kindsheid en ouderdom zijn met de Zotheid ten nauwste verwant'.

De grijsaard is wat rimpeliger en telt meer verjaardagen, maar zot zijn beiden in gelijke mate.

Het bevalt mij dat Han van Wetering in de geest van Erasmus, maar grotesker dan de grote humanist het kon verzinnen, beide uitersten heeft weten te verbinden in de mise-en-scène van het theater dat hij zijn figuren laat opvoeren.

Tussen het kind en de oude bewegen zich drie andere gestalten, in rafelige onverzettelijkheid opgaand in hun narrig spel van onverholen rebelsheid. Niet van plan met stille trom te vertrekken en zich niets aantrekkend van de gevestigde orde maken zij een leven als een oordeel.

De meeste aandacht trekt de boven de anderen uittorende figuur, die met zijn vaandel en doodshoofd een voorttrekkersfunctie lijkt te vervullen. Toch komt hij mij voor als een ietwat droevige figuur, even potsierlijk en melancholiek als zijn lotgenoten in wezen zijn. Maar vreemd: op een avond, in de sfeer van onbestemdheid 'tussen hond en wolf', leek hij mij veeleer een mythisch wezen, lang geleden aangespoeld op de oever van de Maas en aangevreten door het water.

Ik hoorde hoe de beeldhouwer hem, de vormen betastend, min of meer liefkozend 'de zeeman' noemde. Een man van de zee, geleid wellicht door de Sterre der Zee, die in stille nachten door de straten van Maastricht pleegt te lopen, een waakzaam oog in het zeil van de Maasschippers houdend.

Deze mythische gestalte met zijn gehavende vaandel draagt een masker op zijn hoofd, bekroond door een met naaktfiguren volgestouwd bootje, dat aan het Narrenschip van Jeroen Bosch herinnert, geschilderd omstreeks 1500 en geïnspireerd door het in 1494, precies vijf eeuwen geleden, verschenen 'Das Narrenschiff' van Sebastian Brant, een hekelend dichtwerk waarin schepen met dwazen op weg zijn naar Narragonia, het land der dwaasheid.

Zo recalcitrant als Jeroen Bosch schilderde, de grenzen tussen mens, dier en plant verlegend en een behekste wereld tonend, vervuld van demonie en brute lust, zo is ook Han van Wetering altijd, en al zeker in zijn 'monument' voor het Vrijthof, doende geweest zijn bevreesdheid over het leven uit te drukken, in beelden die als feesten van angst en pijn de echo laten vernemen van lang geleden smart, zoals vooral zichtbaar wordt in de huid van de beelden, grillig gevormde huid die aan slakken en gestolde lava doet denken. Rainer Maria Rilke zag daarin de uitdrukking van oersmart: 'Bij mensen vind je soms een stuk oersmart, gepolijst, of een brok toorn uit een oude vulkaan, versteend en vol slakken', schreef hij in zijn 'Duineser Elegien', en kijkend naar het 'monument' van Han van Wetering begrijp ik wat hij zeggen wilde.

De twee overige gestalten zijn onmiskenbaar vrouwelijk. De gehoornde, met vleugels uitgeruste figuur, is een fel wijf met veel innerlijk vuur en een trompet die zij volmondig bespeelt. Een heetgebakerde xantippe, een kenau, voor God en de duivel niet bang, inderdaad een helleveeg.

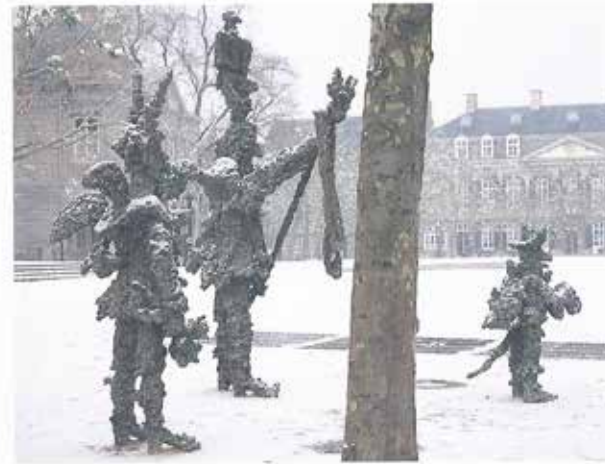
De andere, met een grote strik getooide, vrouwengestalte, in het bezit van een gekeelde haan, is tot het voortbrengen van zoveel geluid al niet meer in staat, maar rust is haar niet gegund, de uitroep: **Wie niet draaien wil en die staat maar stil** vindt bij haar geen gehoor: zij moet draaien, het grote draaien en deinen heeft bezit van haar genomen, eenmaal in gang gezet zal zij moeten draaien tot de dood er op volgt, de armen gespreid, de bombardon binnen handbereik, de man met de zeis op afstand houdend.

Iets van tragiek is de beelden niet vreemd, treurnis tekent zich af, treurnis om het verloren paradijs, waarvan de herinnering in ons leeft, zonder dat wij het kunnen herwinnen.

Menno ter Braak zei het in zijn 'Het Carnaval der Burgers' zo: 'Dit is onze zondeval: zuivere dichters mogen wij niet meer zijn, het paradijs is ons ontzegd; wij viëren slechts het carnaval der burgers, dat reeds vergiftigd is van Aswoensdag'. Het is onze tragiek, meende Ter Braak, dat het carnaval, hoezeer ook een epidemische vorm van dwaasheid, eeuwig het carnaval der burgers zal blijven: 'eeuwig slepen de kleurige lappen van voorbije of verre Aswoensdagen achter de feestgangers aan'.

Soms zijn beelden net als mensen.

Wat mag toch het geheim van hun aanwezigheid zijn?

Vijf gestalten stormen het Vrijthof op.

Een kakofonie van klanken. Oermuziek.

Brooddronken, een steen des aanstoots, blijven zij even staan, in de schaduw van de kerken

Dan stormen zij verder, blazen zich de longen uit het al danig verzwakte lijf,

geven uiting aan hun levensdrift, die ook doodsdrift zou kunnen zijn. Dit is geen lief of zachtzinnig beeld, veeleer een rauwe en groteske verbeelding, verankerd in Maastrichtse grond: een getuigenis voor alle tijden van extatisch verlangen, melancholie en rebelse drift, noem het de vreemdheid van het leven.

Colofon

Beelden zijn net mensen werd in opdracht van de Gemeente Maastricht geschreven door Willem K. Coumans, Maastricht.

Lenting en Terlingen bNO, Maastricht, verzorgde de vormgeving.

De fotografie is van Frans Grummer, Bolder (B) en Han van Wetering, Maastricht.

Lithografie en druk werden verzorgd door Scorpio bv, Eckelraede.

De teksten zijn gezet uit de Frutiger en de Rotis Serif.

© Gemeente Maastricht, dienst Cultuur, Kunst en Onderwijs. 1995.

* De kunstopdracht aan Han van Wetering kwam voort uit een initiatief van de Stichting Monument 't Zaate Hermenieke en werd ondersteund door het bedrijfsleven, de Maastrichtse bevolking en de overheid.

